

Joanna Zaremba-Stanulewicz

Pieczka zastępcza jako element systemu pomocy rodzinie – na przykładzie gminy Poznań

Abstrakt

Tekst w sposób syntetyczny ukazuje podstawy prawne oraz założenia tzw. pieczy zastępczej. Jest to instytucja uregulowana na gruncie prawa polskiego Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 49). Piecza zastępcza służy do sprawowania opieki nad dzieckiem i realizowania procesu wychowawczego w warunkach jak najkorzystniejszych dla małoletniego, niejednokrotnie w warunkach całkiem zbliżonych do prawidłowo funkcjonującej rodziny biologicznej. Celem jego pieczy jest ochrona interesów i dobrostanu, gdy rodzice biologiczni nie są w stanie zapewnić odpowiednich warunków wychowania. Jest to rozwiązanie stosowane, gdy zawiodły inne dostępne środki wsparcia. W ramach pieczy zastępczej dziecko trafia tymczasowo do rodziny zastępczej, która zapewnia mu opiekę do czasu, aż rodzice będą mogli ponownie przejąć swoje obowiązki wychowawcze. Warto podkreślić, że piecza zastępcza różni się od adopcji – jest rozwiązaniem tymczasowym, zakładającym powrót dziecka do biologicznych rodziców, gdy tylko będzie to możliwe. W tekście znalazły się analizy dotyczące zarówno form pieczy zastępczej, jak i jej najważniejszych cech i uwarunkowań. Szczególne miejsce zajmują rozważania dotyczące działania systemu pieczy zastępczej na terenie gminy Poznań i problemów z tym związanych. Stanowią one odbicie bolączek, z jakimi w całym kraju borykają się rodziny zastępcze i organizatorzy pieczy zastępczej.

Słowa kluczowe: pomoc rodzinie – opieka – władza rodzicielska – piecza zastępcza – przysposobienie